

ZGODNJA DANICA.[©] KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi poli, in velja po pošti za celo leto 4 gl. 60 kr., za pol leta 2 gl. 40 kr., za četrtert leta 1 gl. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za celo leto 4 gl., za pol leta 2 gl., za četrtert leta 1 gl.; ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej.

Tečaj XXXVII.

V Ljubljani, 9. vel. travna. 1884.

List 19.

Stolni kapitel v Ljubljani je z žalostjo naznanil smert prečastitega gospoda

Janeza Gogala,

kanonika, viteza e. k. reda železne krone III. verste, doktorja sv. pisma, vodnika duhovnice, izpraševalca za stalne duhovnije, uda duhovne sodnije, škofjskega nadzornika zaradi veroznanstva in verskih vaj v srednjih šolah in pripravnicah v Ljubljani, predsednik Vincencijevega društva (od presvitlega cesarja zaznamnjane in od sv. Očeta že priznanega za kneza in škofa Ljubljanskega) i. t. d.,

kateri je po bolezni nekoliko tednov, previden s sv. zakramenti za umirajoče, 4. tega mesca ob 8³/₄ zvečer, ves vdan v voljo Božjo, mirno zaspal v Gospodu.

Pogreb je bil v torek 6. maja popoldne o 4¹/₂, vojen po milostnem gospodu stolnem proštu Jožefu Zupanu. Bil je častitljivi merlič iz semeniša prenesen na prvo v stolno cerkev in po odpetem „Libera“ z molitvijo v silno dolgem sprevedu spremljen k sv. Krištofu. Vdeležilo se je mestno duhovstvo in veliko častitljive duhovšine z dežele, premnogo gg. vradnikov z najvišimi načelniki iz vsih vradnij, vse šole z gg. vodniki, profesorji in učitelji, in dolge verste druge gospode in sploh ljudstva. Pogreb je bil silno velikansk in slovesen.

Preblagi ranjki je v molitev in spomin priporočen vsim prijateljem, znancem in vsi škofiji.

R. I. P.

† Kanonik dr. Janez Gogala.

Komaj se je zvedila in razširila vesela novica, da ljubljanski novi knez in škof ima biti prečt. gosp. kanonik in sem. vodja dr. Gogala, že moramo naznaniti prežalostno novico, da ta silo blagi gospod ni več med živimi! Pašla se je v njem, kakor je bilo čutiti, že delj časa neka bolehnost, ktera je zdivjala pa v hudo bolezen — blezo vsled nekega prehlajenja. Čutil je najprej hudo v nogah, kmalo pa se mu je vleglo tudi v gornji život ter je nastalo vnetje reberne mreže, se lotilo pljuč itd. Že so pravili v soboto in nedeljo zjutraj, da se je mnogo zboljšalo. V nedeljo zjutraj je bil gospod obhajan, pa le iz pobožnosti; okoli poldan pa ga bolečine napadejo tako hudo, da je prosil za sv. poslednje olje in papežev blagoslov, kar se je zdajci spolnilo, in naredil je tudi testament. Precej potem pa so se pričele smertne težave, ki so zvečer okoli 9 s smertjo jenjale. Umerl je čisto mirno in popoluoma vdán v voljo Božjo. Znati je bilo, da se je preblagi gospod bal pretežke butare, ki je sklenjena s toliko odgovornostjo, in da se je rad s preseljenjem v boljše življenje ognil.

Dr. Janez Kerstnik Gogala je bil rojen l. 1825, 22. rožnika, v mestu Kranju na Gorenškem. Šolal se je za višji šole v Ljubljani, ter je bil posvečen 30. jul. 1850. Poprijel se je potem šolstva in nadaljnih nauk, bil poslednjič poslan v Avgustinej na Dunaj, ter je l. 1856 postal doktor sv. pisma. Potem je bil v duhovnem pastirstvu na Verhniki in 1858 stolni kaplan v Ljubljani. Pozneje se je poprijel šolstva, bil profesor na ljubljanski gimnaziji, zlasti veroznanski učenik in ob enem vodja v Alojzijevišu veliko lét. Gorko vneto mu je bilo serce za korist mladine, ne manj pa tudi za človeštvo sploh, ker bil je zares usmiljen in dober, in kar dobroti še le pravo vrednost daje, skerbil je tako, da bi pomoč za telesne in duhovne potrebe bila vspešna. Ko se je bilo pričelo duhovsko podporno društvo, je on zraven druge obilne podpore brez odméne opravljal letne za ude odmenjene svete maše. Bil je načelnik družbe sv. Vincencija od začetka in v tej okolišini je silno veliko delal za ubožne, za sirote in bolnike ljubljanskega mesta.

Kaj pa je storil še posebej za sirotinsko mladino, priča na prvo „azil“ in potem veliko poslopje „Marijanišče“, ktero je po večem njegovo delo. Tej preblagi napravi je zasijalo najlepše upanje za prihodnost, ko je bil blagi ranjki za škofa odmenjen. V to napravo je boje Gogala porabil večino svojega premoženje, in postavil je Marijanišče tudi v oporoki za glavnega dediča, s čimur pa, se vé, bo blezo malo pomagano, ker majhna je zapuščina. Vse misli in tudi čas, kar si ga je mogol pri svojih opravih odtergati, je obračal gosp. Gogala v to napravo, ktera je pred dvema letoma prelép začetek dosegla in tudi že lepo vspešuje; potreba pa je še močne roke in mnogih pomočkov, da bi svoj prelépi namen popoluoma zverševala. Omenjeno bodi še to, da je ranjki kakor sloveč pridigar tudi v pridigah svojo sirotišnico priporočal v stolni cerkvi, velikrat pridigal in spovedoval med šmarnimi mašami tudi na Dobrovi; torej tudi od tam mnogo živeža dobival za Marijaniše.

Dasiravno ranjki za svoje lepe djarja časti in časnega plačila ni iskal, mu je bilo vendar tudi to v delež, če prav le za malo časa, kakor je vse na svetu. Postal je vodja v knezje-škofijskem semen. in potlej kanonik stolne cerkve. Presvitli cesar sami pa so lansko leto o svoji pričujočnosti v Ljubljani tudi Marijaniše ogledali in so tako posebno zaslužnega gosp. vstanovnika počastili s podeljenim redom železne krone III. verste.

Pred malo dnevi se je zvedilo z Dunaja, da Nj. Veličanstvo presvitli cesar so ga zanamjali za knezoškofa ljubljanskega, in naznanilo preč. g. knezoškofa Zwergerja, ki se nahaja to dobo v Rimu, pismo 2. t. m., poroča, da tudi sv. Oče Leon XIII so popolnoma zadovoljni z osebo kanonika dr. Gogala za to čast. Do ranjcega adresovano častno naznanilo pa je prišlo že po njegovi smerti. Ločil se pa je tedaj preblagi ranjki s tega sveta kakor določeni škof, če tudi še ni bil vradno imenovan, slovesno poterjen in posvečen. Enako se pripoveduje o pokojnem Japelju, župniku na Ježici, slavnem izdateljem sv. pisma, da je umerl kakor izvoljen škof za Terst. Že davno poprej je bil kakor sedmi škof ljubljanski izvoljen tudi neki gosp. Baltazar Radlic (Radlitz), doma iz Višnje gore, najprej kanonik, potem dekan in stolni pridigar, sploh imenovan „Ciceron“, potem izvoljen škof, ki je pa pred posvečenjem umerl 19. mal. serpana 1579. Njegov naslednik je bil preč. gosp. Jan. Tavčar (Tautscher), po čegar prizadevanji je bil vstanovljen v Ljubljani jezuitovski kolegij (Collegium Jesuitarum), in po smerti le-tega je l. 1599 nastopil Ljubljančan slavni Tomaž Hren (Khrön), poprej kanonik namestu nesrečnega Truberja. Pregovor Hrenov je bil: „Terret labor, aspice praemium.“ (Gl. Catal. cleri Lab. 1843.)

Premišljevanja in molitve za vse stanove.

(Dalje.)

12. Pravo spokorjenje ima svoj začetek v serci.

Vsakemu, ki je po kerstu grešil, je pokora edina pot k zveličanju. Pokora pa je dokaj težavna in naši naturi zoperna. Vender se ne bomo prav nič obotavljali pot pokore nastopiti, če pomislimo, da nas le prava pokora zamore pred pogubljenjem rešiti in k večnemu veselju pripeljati. — Pokora nam tudi sladí misel, da s tem nebesom in katoliški Cerkvi veselje delamo, sami sebi pa notranji mir napravljamo, ki se z nobeno drugo časno dobroto primérjati ne dá. — Iz vsih teh vzrokov moramo skleniti, da se hočemo pokore res poprijeti, naj veljá kar veljá, naj nas še tako težko stane in naj se naši naturi še tako ustavlja! Vprašanje pa je zdaj, kje naj se pravo spreobrnjenje in spokorjenje začne? — Edini in pravi odgovor na to je, da ravno tam naj se začne spreobrnjenje in pokorjenje, kjer se je tudi greh začel. — namreč — v serci!

Iz serca namreč, tako govori Kristus pri sv. Matvžu (15, 19), izhajajo slabe misli, umori, prešestovanja, nečistosti, tatvine, kriva pričevanja in bogokletja. Cesar je polno serce, to tudi iz ust gre (Mat. 12, 34.), in zopet: Kjer je tvoj zaklad, tam je tudi tvoje serce. (Mat. 6, 21.) Ali z drugimi besedami: Po notranjem nagnjenji in poželenji se ravna tudi vnanje djanje; kakor Kristus na dalje govori: Če je tvoje oko zdravo, bo celo telo v svetlobi; če je pa tvoje oko hudobno, bo tudi celo telo v tami; to se pravi: Kakoršno je tvoje serce, tvoje nagujenje, tvoj notranji namen, tako bo tudi vse tvoje zunanje vedenje in obnašanje. Enako govori sv. apostelj Jakob, ko piše: Vsak je skušan, ker je od poželenja vlečen in vabljen; poželenje pa, ko je spočelo, rodí greh, greh pa, ko je bil storjen, rodí (prinese) smert. — To kar nam sv. pismo na omenjenih in drugih krajih govori, nam tudi vsakdanja lastna in ptuja skušnja poterjuje. Kdor ima v serci nagujenje, veselje, dopadajenje in želje po grehu, ta bo iskal tudi rad prilóžnost, ali se jih vsaj ne bo zadosti ogibal in

bo v priložnosti navadno tudi v greh privolil in ga storil. Nasproti pa: Kdor v serci nima nagnjenja, dopadjenja in hrepenjenja po grehu, se bo tudi grešnih priložnost skerbno ogibal, če pa le v take priložnosti pride ali se jim odtegniti ne more, se bo stanovitno branil in vojskoval; in ko bi bil tudi z vnanjo silo v greh primoran, v serci vender ne bo lahko privolil in zna biti brez zadolženja. Zato piše sv. Tomaž Kempčan: Skušnjave ne storé človeka slabega, ampak le pokažejo, kakšen je! Ob času viharja padejo le tista jabelka na tla, ki so znotraj piškava in nagnjita; zdravo sadje pa se toliko bolj drevesa derži! —

Če zdaj svoje dosedanje življenje preiščujem, kaj bom pač spoznal? Če se vprašam, zakaj sem tako rad in pogosto grešne priložnosti iskal, in tolikokrat v njih padel, kaj bom moral priznati? Kaj družega, kot zgoraj izrečeno resnico, da sem bil v serci piškav in nagnjit; da sem že popred v serci večkrat želel hudo storiti, da sem že popred v pregrešne želje velikokrat privolil in veselje nad grehom v serci obudoval, nosil in pasel. Kaj čuda tedaj, da sem tolikokrat in tako hudo padel?

In če se hočem zdaj resnično poboljšati, spreobrniti in spokoriti, kaj mi je storiti? Tam moram začeti poboljšanje, kjer se je greh pričel, namreč v serci! Tisti studenec, iz kterega so izviral obilni moji grehi — tisti studenec moram zamašiti. Hudobno svoje serce moram prenarediti, predrugačiti; to se pravi: kar sem popred kot grešnik opuščal, zanemarjal in sovražil, moram pa zdaj iskati, ljubiti in izverševati. — Popred sem ljubil tovaršijo, posvetno veselje, igre in pojedine; od zdaj pa se hočem tega kolikor mogoče ogibati; samoto in zatajevanje pa ljubiti. Popred mi je merzelo do molitve in božje službe; post mi je bil zopern, spoved nadležna in težavna; od zdaj pa se hočem molitve, božje službe in ss. zakramentov in drugih pobožnost z vso gorečnostjo poprijeti! Popred sem iskal časnega premoženja in posvetne časti; od zdaj pa hočem skrbeti, da si le zmiraj več zakladov za nebesa pridobim in da pri Bogu v čast in prijaznost pridem.

Molitev.

O Bog, ki vse veš in pregleduješ naša serca in obisti. Ti poznaš tudi moje serce. Ti veš vsa njegova nagnjenja, Ti šteješ vse njegove želje, Ti vidiš vse njegove naj skrivniši namene! O moj Gospod, kako sram me je pred Tabo! kakšne gerdobije si moral gledati v mojem serci, koliko hudobnih naklepov, koliko pregrešnih misli! — Ti o Gospod, pa tudi veš, da mi je zdaj hudo žal in da se iz globočine svojega serca vsega tega kesám. Kar sem popred ljubil, zdaj hočem resnično sovražiti; kar mi je pa popred merzelo, hočem za naprej ljubiti in iskati! Greh in grešne priložnosti, ki so mi bile popred tako ljube, hočem zdaj opuščati in sovražiti; čednosti in dobra dela, ki so mi bile popred tako zoperne, pa hočem zdaj ljubiti, in izverševati. Pa kaj zamorem brez Tebe, o Bog! Grešiti sem zamogel brez Tebe, poboljšati pa se ne morem brez Tebe! Pohujšati, ogerditi, oskruniti in umazati sem mogel svoje serce; očistiti, olepšati, okinčati in predrugačiti pa ga sam ne morem. Zatoraj se k Tebi zatečem, o moj Bog in Te naj gorečnije prosim: Predelaj, predrugači Ti moje pregrešno serce, da bo zanaprej le to ljubilo, kar je Tebi dopadljivo, to pa sovražilo, kar je Tebi zoperno in nedopadljivo; s sv. psalmistom kličem k Tebi: Cisto serce vstvari v meni, o Bog! in pravega duha ponovi v mojem oserčji. Amen.

Kako prijetna je mlada cveteča cvetlica. Kako rad se človek pri nji pomudi. Njeno živo zeleno perje, njeno prezalo cvetje, njen blagi duh — vse, kar je na nji, občutnega človeka razveseljuje.

Kaj pa še le, če je cel vert tacih cvetk! Kako rad se človek spreha po takem vertu, kako ga vabi vse, kar je lepega v njem!

Taki popolno lep vertič je bilo Marijino serce z vsim najlepšim cvetličjem, sadjem, zelenjem.

Pa prevdarimo najprej, kaj je vert, kaj mora biti na kosu zemlje, da se smé vert imenovati?

Kos zemlje, lepo ograjen, z mičnimi gredicami za cvetlice, z oddelki za razno sadje, z drevjem, tudi ima lepo obdelane lehe, še njive za setev. Taki vert ima nekaj naravnega, domačega; nekaj pa pridobljenega, od drugod prinesenega, oplemenenega... Tako n. pr. so sadeži, drobnice in lesnika s kislimi sadovi; umetnost pa jih cepi in požlahtni ter obrodijo prijeten sad, tako je divje grozdje natorno, nekusno; vse drugače je oplemeneteno grozdje z debelimi, sladkimi jagodami. Tako so domače, divje cvetlice prijetne, ali vse lepše pa, ako so požlahtnjene, cepljene, n. pr. uageljni, vertnice in tako dalje — kolik razloček! Umetnost je zasadila v vert tudi cvetke iz tujega: tulipe iz južnih bregov, georgine iz Amerike, mirte, ciprese, stoletnice, palme iz jutra.

O kako ljubezujiv je taki vert s cveticami, drevesi, z rednimi poti vmes, z umetno ograjo, s senčnimi logi, s šotorčki itd. Kako mika človeka priti v taki vert, kako rad se po njem spreha, kako nerad se od njega loči! Lejte! táki prekrasen vert je Marijino serce. V njem je vse lepo, vse popolnoma, vse neskaženo, kar koli je natora dala, in kar je z umetnostjo, z lastno skerblijivostjo in delavnostjo Marija pridobila. Da je bila nedolžna, tudi v spočetju brezmadežna, to ji je bilo od Boga dano, pristvarjeno; da je svojo nedolžnost nezmerno zlepševala, z vsimi čednostmi obogatila, — to je bilo njeno delo. Da je imela pohlevno, potpežljivo, pokorno dušo, to ji je bilo pristvarjeno; da je te čednosti neizrečeno zviksala, da je toliko bridkosti, žalosti in krivice vse voljno terpela, da je pri tisti priči se podala daleč na pot kakor je slišala, da je volja božja, da je preljubo Dete v nevarnosti, to je bilo zviksavanje čednosti, to je bilo njeno zasluženje... O kako prelép vert je bilo Marijino presv. Serce! Kdo bi ne spoštoval, ne ljubil tacega verta? Kdo bi ne želel, da bi imel enak vert v svojem notranjem, da bi bilo tudi njegovo serce krasen vert! Ali imaš tudi ti taki prelep vert? Kakošno je tvoje serce? Kdo si ve? Ne mara tvoje serce ni vert; ampak razbojniška jama! Zakaj se tako bojiš s svojim vertičem opraviti imeti, na ta vert misliti? Ti tékaš od vedrila do vedrila, od veselja do veselja, — le da bi na svoj lastni notranji mali vert pozabil! Ti se bojiš vanj verniti se in ga ogledovati, obdelovati, zakaj? Zato, ker je v njem razdjanje, gnjusoba, so v njem kače, zveri. Ti vesljaš čez široko morje, da bi se razmislil, ti vse prehodiš, ti gledaš visoko gori v nebesno ozvezdje; le v svoj lastni mali vertič se ti merzi pogledati; zakaj? Zato, ker ni vert, ampak je pušava! O zakaj vendar se s svojim lastnim vertom pečati nočeš, da bi ga otrebil, olepšal, koristno obsejal, obsadil? Kaj bo z njim? Ali si ne mara zato srečen, ker se za ves široki svet péčaš, svojega malega verta v sebi pa pozabiš!...

Obernimo se še k Mariji. Kako je ona skerbela za svoj lepi vertič, kako je bila vanj zamaknjena, kako ga je lepšala vse svoje žive dni! Vse natorne svoje lepe da-

*) Nektare verstice, čisto po verhu posnete po prvem in drugem premisleku letošnjih Šmarnic v Šenklavžu.

rove in lastnosti je nezmérno zvikšala — z molitvijo, s postom, s premišljevanjem, z dobrotnostjo, z nepopisljivo poterpežljivostjo in pohlevnostjo, z vero, upanjem, z ljubeznijo, z zamaknjenjem v Božje lepote in popolnamosti. O povračajmo se tudi mi, predragi! v svoj vert prav radi, skerbimo zanj, lepšajmo ga, kakor je delala Marija!

Ali pa morebiti, ko vam to svetujem, od vas zahtevam, da se odpovejte zunanjemu vertu, naravnim krasotam, s katerimi je vaša lepa dežela tako obilno obdarovana? O nikakor ne! Velikoveč vam to iz serca privošim, in ravno ako bote svoj notranji vert v lep red spravili, bode veliki natorni vert vam toliko več veselje delal.

In še nekaj. Ako bo v vašem notranjem vertu vse lepo vravnano, boste tako veseli, da bode tudi bližnjemu veselje delali, vaš lepo obdelan notranji vert bo bližnjemu prijetnost in veselje delal; kakor težko se je človeku od lepo obdelovanega in ocvetličnega verta ločiti, tako nerad se bode bližnji od vas ločil, ker tudi vaše zunanje bo prijetno podobo zadobilo, ako bo lep red v notranjem. Zakaj tedaj si ti nemara čmeren, žalosten, nevšečen, da bližnji prej ko moč beži od tebe? Ali ne zato, ker si sam seboj nezadovoljen, ker je v tvojem notranjem pušava namesto lepega verta, in se ta tvoja nesreča tudi po zunanem razodeva?

Oh ozirajmo se torej na Marijo! Poglejmo, kako je ona srečna, ker je njeno serce paradiški vert. Vsi narodi se za to radi ne le k nji, ampak tudi še k njenim podobam radi obračajo in se pri njih mudijo. Vdeležujmo se te sreče, olepšujmo svoj notranji vert, očistimo ga z dobro spovedjo zdaj v majniku vsega nespodobnega in neprijetnega; Sin Marije Device sam naj pride, in on bo prinesel seboj v naš vert vse lepote in dražčice, olepšal ga bode, da ga bojo angelji in ljudje veseli; naj boj srečni pa bomo potem mi sami. Sprosi nam to srečo zdaj v majniku, o Marija!

II.

Kdaj pa je Marija začela Božji vert biti, kdaj svoj vert obdelovati? Morebiti poznejši leta? Ne mara še le pri 50 letih ali pri 60tih, ob kakoršni starosti, kakor se misli, je ta svet zapustila? Ali, kadar ji je Simeon oznanoval meč, ki bo presunil njeno dušo? Ali ko ji je Gabriel oznanil . . . Ali ko je svoje časno življenje sklepala?

Ne tako . . . Z začetkom svojega življenja je bila ona deviški vert in ta vert je vse žive dni lepšala, taki vert je vedno ostala.

Kdaj tedaj je nam postati Božji vert? Na to sta dva odgovora. Vera pravi, da precej v začetku, v otročnosti, v mladosti — vse žive dni moramo tak vert biti in ostati. Svet pa pravi: Pukaj rožice, dokler cvetó! Vživaj življenje, dokler si mlad. — Pustite mladino, naj odbuči! Človek naj vživa življenje, dokler je mlad, dokler svet zanj kaj mara . . . Pozneje kedaj, ko svet zanj več ne mara, naj začne za dušo skrbeti, svoj duhovni vert obdelovati, — češ, je še zmeraj čas itd.

Pustimo drugo in ostanimo nekoliko pri tem „odbučevanju“, ko pravijo: mladina mora odbučati! Znano je, kako silno lep je bil otok Chios (Kios Schio) s svojimi zalimi poslopji, s svojimi cvetličnimi vertovi, s svojimi krasnimi hišami, s prezalim drevjem, logi, poslopji za razvedrilo, s svojimi palačami, ali sploh, z vsimi jutrovimi krasotami in prijetnostimi. Pa glejte! Kaj se je zgodilo s tem Kiosom? V 10 minutah je bilo vse skupaj kup podertin. Hiše in palače so goste groblje; po lepih vertovih, potih, ledinah leži vse križem, lepi vertovi, gojzdiči so razdžani . . . tisoče merličev je pod razvalinami. . . . O Kios! kaj si vender počel? . . . Odbučal je. In zdaj recite: Iz teh merličev, iz teh

razvalín, iz teh razdžanj naj kdo naredí zopet žive prebivavce, svitle poslopja, palače, zale hiše, cele lepe gozdiče, prekrasne verte! . . . Kdor bi kaj tacega komu primérjal, bi rekli, da ni zdravega uma, da se mu meša.

Ali mislite na kako pogoriše Kaj je ostalo od zalih hiš, njih bogastva? Kjer je bila prej tolika lepota, so zdaj nekteri goli zidovi, in še tisti omajani . . . Oh, kaj se je zgodilo? kaj je storil ogenj? . . . Odbučal je. Reci komu, naj iz tega pepela, iz teh ogorkov, iz te žerjavice postavi prešnje lepe poslopja in njih olepšave . . . ali se ne bo reklo: Temu se sanja! —

Postavimo pa si pred oči tudi še prav lep, bogat, ozališan vert . . . s cipresami, mirtami in drugim drevjem, z gredicami, vsakterih cvetličnih lepotij, pa njivami obsejanimi z raznimi semeni, vsakterimi žiti. Pri vsem tem se še prijeten potočič skoz blagi zagradnik vije.

In lejte! ta potok si neki dan izmislil, da hoče zdivjati, izbúčati! In kaj je bil nasledek? Le poglejte strašno razdžanje! Grozne kupe kamnja, persti, blata je nasul, poplazel lepo polje, pokril globoko drage setve, polomil drevje, sadeže, podsul vse lepote, ves trud na desetletja v nič djal. Plohe namreč so se vlile, potok se je narastel v reko in vse je s povodnijo napolnil!

Primerite zdaj človeka, ki je na taki način v mladosti izbúčal, obdivjal, zbornil, ki se ni več krotil in zatajeval, si vse privolil: ali ni v njem vse lepo in nadepolno zamorjeno, uničeno, poteptano, mervto? Kako se more iz tacega merliča zopet kaj lepega dobrega storiti? Kamo je šlo njegovo cvetje, njegov sad, vse njegovo lepo upanje? . . .

Tedaj predragi, ne divjati, ne izbobneti, rogoviliti, izbúčati mora človek v mladosti; temveč ohraniti mora svoje lepo cvetje, svoje čednosti, in kar je na njem izvirne lepote, to mora z novo pridobljenimi lepotijami zališati, lepšati, bogatiti, vse pod milim nebom si mora prizadevati, da svoj zali vert vselej lep ohrani in ga vedno zališa in olepšuje, z novim sadom bogati.

Teodor Ratisbon.

Povedali smo pred nekaj časom, da je umerl čast. g. Teodor Ratisbonne, brat preslavnega Alfonsa Mar. Ratisbonne-a v Jeruzalemu. Osmi letnik knjižic z napisom „Jeruzalem,“ ki veljá za mesec sušec 1884, nam je une dni iz Masilije (Marseille) prišel po pošti. Vse strani so obrobljene z debelo černo čerto, ker knjižica je vsa darovana spominu tega prav posebnega moža. Na čelu ima podobo Mr. Teodora Ratisbona (naj smemo v polajšanje čitanja ime pisati, kakor se izgovarja), obség pa je posnetek njegovega življenja iz mertvaškega govora čast. g. d' Agely-a, ki ga je imel v kapeli Naše ljube Gospé Sijonske v Parizu 2. sveč. 1884. Iz njega naj tudi „Zg. Danica“ nekoliko pové svojim spoštovanim čitateljem.

Čast. g. Marija Teodor Ratisbon, rojen v Strassburgu 28. grudna 1802, je umerl v Parizu 10. pros. 1884. Bil je sin prezidenta izraelskega zbora (konsistorija). Dosegel je bil posebno skerbno izrejo, razmere in bogastvo njegove družine so mu obetale prelepo prihodnost. Bil je učenec pravoznanstva, ko so jeli prvi dvomi zastran vere obhajati njegovo dušo. To je bilo l. 1827. V tisti dobi so bile verske misli močno nabrozgane z duhom nesnažnega Voltérja: kristjanu je bilo treba serčnosti, da je spoznaval svojo vero.

P. Ratisbon je imel veliko, preblago dušo; bil je neprestrašen mladeneč. Keršanska žena vzvišenega duha, veličastne pobožnosti, gospá Humann, takrat nekako pri 60 letih, je bila zanj orodje milosti. Bila je sama pri-

dobljena za božjo reč od škofa Mogunškega (Mayence), Mr. Kolmarja. Vsled njenih svétov je bil k Bogu zavrnjen mladi in imenitni profesor filozofije, pozneje sloveči P. Bautain (r. Botén). Beseda keršanske filozofije, pohlevni vpljiv gospé Humannove so sv. veri pridobile več odličnih Izraelitov, in med njimi je bil tudi čast. P. Ratisbon, kateri je bil keršen véliko soboto l. 1827.

Kakor se večkrat godí v življenji svétih, tako je bilo tudi pri tem novem kristjanu. Ravno da je bilo doveršeno veliko djanje njegovega prestopa, je imel naj hujši nasprotvanja prestati od strani svojcev, ravno tistih, ki so bili z njim v priserčni zvezi. Toda to poskušajo je on terpel s toliko stanovitnostjo, da je bila pri tem očitna roka Božja. Zapustil je svojo družino in umaknil se v neko pribežališe, katero mu je bila oskerbela neka prijateljska družina.

V teh okolišinah pa je bila resnica, ki se mu je z novim življenjem z vso popolnostjo kazala, zadosti močna, da mu je ohranila mir in prečudno jasnost v duši, kakoršne noben zunanji hrup ne more zbegati. Kteri so imeli srečo večkrat pri njem biti, imeti z njim bližnjiše prijateljstvo, so opazovali, da iz njegovega bitja je sijala vera s prečudno priprostostjo in živostjo. Bila je vera prvih trenutkov, vera preodbrotena, ki mu je bila prevzela serce in ga je napolnovala z naj blagši ljubeznjivostjo. To je gotovo neprimérljiv dar, ki pa tudi dolžnosti naklada njemu, ki ga je prejel. To je skušil P. Ratisbon. Ko je bil Boga zagledal, se je ves zamaknil v njegovo božjo lepoto in hotel čisto njegov biti. Bil je zmed tistih duš, ktere imajo serčno gnanje darovati se brez mére, in sklenil je posvetiti se v službo Gospodu, v zveličanje svojih bratov, v katoliškem mašništvu, in to si je štel v veliko srečo in slavo.

Po taki novici njegova družina ni poznala meje v nasprotovanji. Mnogo grenkih je moral slišati in celo brez žuganja ni bilo. On pa je rekel s svetim Pavlom: Vse zamorem v njem, ki me poterjuje. Bil mu je namreč izgled ta sv. apostelj, ki si je štel v čast, biti preganjan zarad ljubezni Jezusa Kristusa.

Premagavši vse zadržke je postal novomašnik l. 1830, pristopil pa je pervikrat k oltarju 6. pros. l. 1831, v praznik Gospodovega razglašenja, v obletnico našega poklica k sv. veri. Le Bogu in angeljem je prav znano, s kolikimi občutki ljubezni in hvaležnosti je prvi pot z derhtečimi rokami daroval preslavno daritev, ravno Tistega, ki so ga bili njegovi očetje križali na Golgoti.

Spolnjene so mu bile željé, bil je do čistega lastina Božja; toda za koliko ceno, za kolike darežljivosti! Bil je vse zapustil, pregnan, izdedovan od svoje rodovine; dolge leta ga svojci niso pustili préd-se, in tudi njegov brat sam Alf. M. Ratisbon, ki ga je Marija Dev. pozneje po tako prečudni poti imela k resnici poklicati, ga je preganjal s silovito sovražljivostjo. V svojih bridkostih je nahajal veliko tolažilo v premišljevanji besed božjega Učenika: „Veni, sequere me! Pridi in hodi za menoj!“

V resnici se je bil odpovedal vsemu zarad Jezusa Kristusa. Odsihmal je bilo vse njegovo djanje in nehanje odsij njegove priserčne zveze z Bogom, pravo veselje, mlado veselje je presvitljevalo njegovo bitje, njegov glas, njegove besede.

Ta razsvitljena vera je bila njegova posebna prednost, in težko bi jo razumel, kogar ne razsvitljuje enaka luč; bila je pri njem ta posebna verska ljubeznjivost prečuden gibljev njegove apostolske delavnosti.

V tej veri se tudi nahaja kal njegovega nagnjenja do otrók, ktere je posebno ljubil po zgledu božjega Učenika: „Pustite male k meni, njihovo je nebeško kraljestvo.“

Znana je tudi njegova priserčnost za česenje presvetega Rešnjega Telesa. Večkrat je preklečal po cele ure v molitvi pred Najsvetójšim. Treba ga je bilo odvrčati od tacega premišljevanja iz skerblijivosti, da bi se vse preveč ne utrudil.

Ako pa se ozremo na njegovo zaupanje v Marijo Devico, je taisto bilo brez meje; čutil je njeno roko v dan njegovega spreobrnjenja, in vedno mu je bilo serce presunjeno od hvaležnosti do te nebeške Matere.

Taki je bil mašnik, ki se je daroval Gospodu. Pogledjmo pa dela, kakoršne doverševati ga je gnala verska zvestoba in serčnost njegova.

Perve leta svoje duhovske službe je bil posvetil službi Naše ljube Gospé Zmagovavke (v Parizu). Le Bogu je znano vse dobro, kar je ondi storil z Božjo pomočjo. Delal je v začetku natihoma in nič posebnega se ni slišalo po širokem svetu o njem, nobeno sloveče delo ni zaznamnjevalo njegovega apostolata do dné, ko mu je eden njegovih starih prijateljev, namreč č. gosp. Karol svetega spomina, tole pisal: „Toliko lét že sveto Devico za svojo družino prosim, pa nisem še nič dosegel, jaz obupujem.“ P. Ratisbon pa mu je na to pritožbo odgovoril: „Dvajset let je že, odkar prosim, in nisem nič dosegel, pa zmeraj še upam!“ In lejte: odgovor na to djanje velikoserčne vere je bilo naznanilo, ki mu je nenadoma prišlo, da se je njegov brat Alfons po čudežu v Rimu spreobrnil.

Ta velikanska dogodba je P. Teodora Ratisbona nezmérno razveselila, pa tudi njegovemu djanju je silo velikospé dala. Bila se je v Rimu spočela misel, pa še nedoločna, da naj se ustanovi naprava, ki bode imela namen: razširjati spoznanje resnice med Izraelci. Ko mu je bila ta misel po bratu razodeta, se je z veliko gorečnostjo poprijel dela, da se spolni prej ko moč.

Komaj je preteklo nekaj tednov, bilo je že zbranih več deklic, kakor začetek katekumenata (uaprave za sprejemanje deklic, ki bi se pripravljale na sv. kerst). Treba pa jim je bilo dobiti duhovnih mater, in tudi te je oskerbela Marija, ki je bila že toliko dobrot skazala svojemu služabniku. Zbudila je v sercu nekterim keršanskim ženskam željé, naj bi se zedinile za delo svojega lastnega posvečevanja in ob enem se darovale odgoji in prerojstvu izraelskih deklic. Sv. oče Gregorij 16. so blagoslovili to misel: bil je položen temelj za red „Naše ljube Gospé Sijonske.“ Kazala se je roka Gospodova, naprava se je dan na dan razširjala, število novink za red se je množilo. Pridruževale so se pervim ustanoviteljicam nove kristjane pod zastavo Marije Device, Pij IX so l. 1863 cerkveno ustanovili in poterdili to novo cerkveno družbo.

Med tem so se množile spreobračauja k sv. veri dan na dan obilniše. Po cele družine so prosile poduka in sv. kersta. Milost se ni ustavila pri judih, iskala in vodila je pred kolena Naše ljube Gospé Sijonske tudi razkolnikov in protestantov. To delo Božje se je ustanovilo v sercu samem Judeje, v Jeruzalemu, v Carigradu, na Angleškem, in najnovejše v Afriki (sedaj tudi celo na Slovenskem — v Terstu). Ponižni ustanovitelj bi se ne bil derznil nadjati se tolikega razširjanja. (Kako je bil goreč za svoj red, dragi čitatelji lahko vidijo tudi iz tega, ker ni davno tega, ko je tudi vredniku tega lista pisal, da bi ga veselilo tudi iz naše dežele med Sijonske hčere si dobiti kake bogoljubne deklice).

(Dalje nasl.)

MOŽ BREZ VERE.*)

Ne pomnijo ljudje časa, v katerem ne bi bili tožili, da vera peša in pada. Kako zelo je tožil že kraljevi prerok David, videč, da je tako malo pravega trdnega spoznanja in češčenja božjega, da si ljudje tako malo prizadevajo za čednost, da se verstniki njegovi ne obnašajo, kakor se spodobi človeku. „Pomagaj, o Gospod, zakaj svetnikov zmanjkuje, in resnica je izginila od človeških otrok,“ toži kraljevi pevec v 11. psalmu. Na drugem mestu (v 13. ps.) pa očita ljudem, da so zgubili strah božji, rekoč: „Strahú božjega nimajo pred očmi,“ ter iz pomanjkanja strahú božjega izpeljujejo vse hudo svojega časa. — Toda nikdar še ni bilo toliko vzroka tožiti o pojemanju vere kakor ta nesrečni današnji čas. Čim več je ljudi, tim bolj pojema vera in strah božji. So ljudje, ki se celo sramujejo, da imajo še kaj vere. Niso li nekteri celo razžaljeni, ako rečeš, da so vérni? Jih li ni tacih, ki si umišljajo, kdo vé kako pametni so, ako pravijo, jaz se ne brinim za vero?

To so res nesrečni časi. Največi možje na svetu so si šteli v posebno čast to, da so bili verni, da so jih imenovali terdne vernike. Zdaj je pa ta beseda ponižana, potlačena do sramotnega priimka. Poštenjak ima vzrok zdihniti, iz globočine svoje duše; o časi, o nravi! — Resnično, vidi se, da ni potrebnjšega, kakor zoperstaviti se grozni slepoti takih ljudi, ter jim pokazati prav očitno, kako malopriden zamerzen, gerd je ta predsodek.

Potem takem določimo pojem vere, ter narisajmo, kaj so ljudje brez vére. — V širjem pomenu je vera „obseg vseh tistih resnic, čednosti, dolžnosti, ki človeka prav ravnajo k Bogu, njegovemu stvarniku; ki mu kažejo pravo razméro do bližnjega; ki njega samega prav vladajo, ter vodijo k večni sreči.“ — V ožem pomenu je vera pravo češčenje božje, ter zapopada vse notranje in zunanje dolžnosti človekove do Boga: pravo spoznanje božje, pravo vero v Boga, spoznanje njegovih lastnosti in popolnosti in božjega razodenja; terdno neomahljivo zaupanje v Boga; odkritoserčno-detinsko ljubezen do Boga; sinovski strah božji in njegovih sodb; znotranje in zunanje češčenje božje; natančno spolnjevanje njegovih zapovedi; ogibanje vseh prestopov. Kdor se na tem svetu teh dolžnosti derži, kakor je treba, to je: kdor prav veruje v Boga in njegovo razodenje, v Boga upa, Boga ljubi in se ga boji kakor dobri otrok, se pokori njegovim zapovedim, sploh, kdor si resno prizadeva doseči, kar je celi namen človekov na tem in na onem svetu, ta je veren, on ima vero. Kdor pa tega ne stori, kdor dela nasprotno, njega po pravici imenujemo moža brez vere, človeka brezverskega.

Potem takem ti rečem, ljubi moj sočlovek, moj dragi prijatelj in kristjan. Kader ti kdo poreče, da si veren, ti bo izkazal veliko čast; kader ti pa kdo reče, da si brezverec, ti je v obraz bersnil naj hujsji priimik, veliko sramotenje in razžaljenje; — zakaj vedi, kader ti manjka vere in strahú božjega, takrat si malopriden mož, nevaren mož, nesrečen mož, ali sploh človek.

To so terdi stavki, neprebavljivi izreki, kateri se ne smejo lahko izustiti, ki se morajo dokazati. Dokazov hočeš? Dobro, dokazano ti bo! Le zvesto prebiraj, kar nasleduje, pa se boš sam prepričal, da omenjeni stavki so tako resnični in gotovi, kakor je resnično in gotovo, da si jih ravno kar prebral. Bog daj da bi ta razpravica koristila vsem, kateri so jo potrebni.

I. Mož brez vere — malopriden mož.

Brezverski mož je toraj malopridni mož. Morem li tacega človeka drugači imenovati, ki zametuje vso čast, ki ponižuje vrednost človekovo, ki zasramuje dostojanstvo kristjanovo? — Kaj družega pa delaš, kader si mož brez vere? Mož brez vere, ki si, misliš in delaš tako, kakor bi ne bil več pametno bitje, pravno, kerščanskodjavno, nesmertno, Bogu podobno, še s sinom božjim pobrateno bitje, ampak ravno nasprotno vsega tega. Pa ker prav v tem je človekova in kristjanova čast, ker mu prav to daje posebno vrednost pred vsemi drugimi stvarmi, more li mož brez vere globoče ponižati samega sebe?

1) Razum, pamet, um, je prvo, kar te povzdiga v plemeniti stan, o človek! Um je prvi vzrok tvoje časti in vrednosti. Bog te je obdaril z umom, zakaj? mari zato, da v zemljo riješ, kakor červ? — ne, Bog ti je dal um, da se ga poslužuj kakor svetle baklje, zlasti kader ti je spoznavati Boga in njegove popolnosti, božje resnice, božja dela, božje svéte, njegove zahteve in zapovedi, njegove obljube in žuganja. V vseh teh rečeh imej čiste pojme (zapopadke), prave misli. Zatoraj razširjaj svoje znanje o teh rečeh, da bo tvoja volja priljubila spoznane resnice, da se jih bo terdno oklenilo tvoje serce, da boš najvišemu bitju izkazoval tisto češčenje, ktero mu gre, ktero ima stvar skazovati svojemu stvarniku. Ako boš um, o človek, prav obračal, boš kazal, da si bližnji zlahtnik angelov, da je Bog v nebesih tvoj namen.

(Dalje prih.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Samobora. 4. maja. (*Šmarnice in druge cerkvene zadeve. Prošnja.*) V lepo versto krajev, ki so tako srečni, da morejo poveličevati spomin prečeščene Božje Matere, je letos slovesno pristopilo tudi tergovišče Samoborsko. Pretečenega leta se je po željah ljudstva samega pervikrat poskušalo s šmarnicami; pa zavoljo mnogih nepredvidenih napotkov se niso mogle tako obhajati, kakor so mnogi želeli. Letos teh zaprek ni, in toraj se morejo šmarnice obhajati prav spodbudljivo. Opravljajo se v frančiškanski cerkvi, zjutraj in zvečer; ljudstva je vsaki dan veliko, ter poje po vsi cerkvi. Nihče ne bi bil verjel, da se bo prebivalstvo za majnikovo opravilo tolikanj vnelo. Samo in pa rado si palaga stroške, ki jih zahteva zališanje Marijinega altarja in povzdiganje njenega češčenja. Ne le da prostovoljno prinaša sveč, vencev, raznega cvetličja in druge oprave tej pobožnosti primerne, omislilo si je letos s Tirolskega zares prav lep kip Marijin, ki stane okoli 80 goldinarjev; ne velika cena za tako umetno in doveršeno delo, ki kaže, da kipar je svoje stroke večš mojster, ker je podobi vdihnil toliko življenja. Marijina podoba namreč je izdelana tako živo — rekel bi: toliko, da ne spregovorí. Z obraza ji sije kraljevska veličanstvenost, vzvišena resnoba, neizmerno usmiljenje, tako, da si prisiljen ponižno glavo ukloniti in v spominu na nebeško Kraljico zgruditi se na kolena, ter spoznati, kako si revna stvar. Preden je bila podoba v cerkvi blagoslovljena, so jo nosili v slovesnem obhodu, za kateri se je močno zanimal skoro celi Samobor. Najprvo je šlo 24 parov belo oblečenih dekletic, z venci na glavi in šopki šmarnic v rokah. Za temi je stopalo 8 dečkov, ki so nosili krasne, pozlačene, v raznih barvah se leskeče lampijone. Sledilo je 24 pevcev, šolskih dečakov, z zelinimi vejicami v rokah. Potem mestna godba, za-

* Priravnal P. H.

stava pevske družbe šolarske, 24 družic, ki so nosile dragocene darove za altar kraljice majnikove; dalje kip Marije Device, ki ga je nosilo 6 belo opravljenih deklet. Nasledovala je samostanska družina, veteranci delajoči špalir; 9 parov odličnih gospodičinj, mnoge dobrotnice, Marijine gorečnice, izmed katerih naj imenujem plemenito gospico Reziko Čarmanovo, pa blagorodno gospodič. Katico Obadovo. Za temi verstila se je nepreštevna množina vernega ljudstva, kteremu se je pridružila tudi Mokriška grofinja s spremstvom, grajščaka pl. Kipah in pl. Frigan, vradništvo kraljevih oblasti, oddelek vojaštva, itd. Obhod se je začel v večernem hladu. Misli si lepi dan božji s prijetnim večerom in blagodejno sapico, po poti, obsajeni z zelenimi mlajiči, med hišami z zelenjem in cveticami okusno okrašenimi, tam da se slovesno pomika gosta in dolga versta radobožnih ljudi, med petjem mladine, med godbo izurjenih glasbenikov, med pokanjem topičev, med slovesnim zvonjenjem, v mični svetlobi sijajnih lampijonov in drugih svetil, zlasti ako si se ozerl na modro vedro nebo, obsejano s tolakimi lučicami nebeškimi: pa imaš še le neizvestni pojem o preginljivi slavnosti, kakoršne tergovišče naše ni še vidilo.

Da so bili navzočni věrni globoko ginjeni, se jim je bralo na obrazih. Možje, ki so v marsikteri bitvi junaška svoja persa brez strahú nastavljali žrelom smert bruhajočih topov, ti ojekleneli možaki niso mogli pritajiti solze, ki se jim je zarosila v očesu in blisnila po licu. Nato se je oversilo blagoslovljanje kipa po rimskem obredniku v cerkvi. Cerkev je tolika in taka, kakor je zala St. jakopska v Ljubljani, le da ima leco na moški strani in da nima prizidane kapele sv. Frančiška. Vsa prostorna ta cerkev je bila polna v večer pred 1 majnikom. Po končanem blagoslovu prednik samostanski hervaški ogovoril zbrane verne, razloži pomen slovesnosti, omeni mnogoterih milosti in duhovnih dobrót, izvirajočih iz Marijinega češčenja, želi vsem zvestim častivcem najobilnejšega blagoslova od prevzvišene gospé vsemo-gočnega kralja, ter jih priporoči njenemu varstvu. Ni ga bilo, da bi mu serce ne bilo derhtalo, da bi mu oko ne bilo rosilo. To tukaj veliko pomeni, ker hervaški ljud se sploh ne dá prav rad pretresti do solzá. Nepozabljiv bo ta dan, ta večer ostal vsem, ki so se vdeležili te svečanosti. Vsa hvala in čast pa gre preč. O. Albertu Pintarju, ker iz njegovega prizadetja je iztekla vsa ta slavnost.

Konečno ne morem, da bi ne omenil še ene zadeve. Žalostni potres, ki je l. 1881 9. novembra Zagreb tako silno razdermal in terdno stolno cerkev razdjel, je tudi v Samoboru, zlasti na cerkvi čč. oo. frančiškanov, zapustil žalostna znamenja. Od onega časa je bila cerkev poltretje leto z debelimi stopovi podperta, zlasti stropovje; čakala je popravljanja, redovniki pa pomoči od ljudstva, med katerim delajo in od dežele, v kateri mró. Kaj more opraviti zdravi kaplan poleg bolnega župnika pri 9000 dušah po 3 ure in več raztresenih naokoli, ko bi tu redovnikov ne bilo. Zadevna gospoda je res pomagala, pa le s kapljo pomoči, ko je treba hramu Božjemu zidove zvezati, novo streho oskerbeti, ako nečeš, da se strešna opeka pod červojedino na svod podére in napravi nepopravljivo škodo. In treba je tudi cerkev vsaj znotraj pobeliti; to so stroški, ki segajo v veliko tisoč. Narod sam na sebi, to se priznati mora, je radodaren; ali kaj češ, ko mora toliko tega, kar mu priraste, znositi v deržavno blagajnico, ter sam pomanjkanje terpi. Novi predstojnik, o. Albert Pintar, mož razumen in prevdaren, krepkega duha, pa zveden v cerkvenih popravah, biser redovnika, videč da sam z vladno miloščino ne bo moč kaj dosti začeti, poterka na vrata bratovskih samostanskih hiš po oblagodarnejših slovenskih deželah. Ti res darujejo znatnih zneskov od svojih pohlevnih dohodkov;

pa tudi to še od daleč ne dospéva zidarskim potrebam. Vse kaže, da mu bo treba stopiti očitno pred svet z nadležno prošnjo za cerkveno podporo. Slovensko ljudstvo, najradodarnejše na svetu, je z radovoljnimi in neradovoljnimi darovi silno obloženo, tako, da si skoro ni upati, ga še česa poprositi. Pa ker „svet — tudi slovenski — na prošnji stoji,“ bodi mu še ta skromna prošnja ponižno predložena; — morda se vendar najde dobrotnik, ki bo iz kerščanske ljubezni do bratovskega ljudstva hervaškega, in pa iz češčenja do nebeške Gospé, kateri je ta cerkev posvečena, uterpel dar, ter ga položil na njen altar, dar, ki mu bo nosil stotere in še več obresti.

Starišem na serce. Zakaj ubogajo otroci navadno očeta raji kakor mater? — Na to vprašanje odgovarja Jean Paul (r. Žau-Pol) prav dobro takole: Če so otroci očetu sploh bolj pokorni kakor materi, prihaja to od todi, ker oče zapoveduje v kratkih besedah, mati pa v dolgih stavkih. V dolgih in širokih besedah izražena zapoved ali prepoved daje otroku čas, da išče pretveze ali izgovora. kako bi se zapovedi ali prepovedi oguil. — Zatorej ne pridigaj zmeraj otroku na dolgo in široko; temuč povej mu, kaj ima storiti in kaj pustiti, povej mu določno in kratko. Če moraš otroku isto stvar dvakrat in trikrat in še večkrat v glavo vbijati, in morda še nič ni, je to znamenje, da si ti slab oče, slaba mati, in da otrok neznaš odgojati. Po tem takem nikdar ne puščaj, da bi se moralo otroku po večkrat zapovedati, ker tedaj je otrok spoštovanje in strah pred očetovo ali materino besedo že na pol zgubil; volja vbogati je v njem že oslABLJENA. Karkoli pa otroku rečeš, reci mu ljubeznjivo, če tudi resno, drugo pa naj stori tvoj dobri zgled.

H—n.

Razgled po svetu.

V Švicarskem Freiburgu imajo društvo, ktero si je dalo nalogo razširjati s tiskom keršanske načela med vsimi verstami prebivavstva. Poterdili in pohvalili so to društvo sv. Oče Leon XIII in priporočili so ga skoro vsi nemški in avstrijski škofje. Izdalo je dozdej društvo:

S. Thomae Aq. Summa theologica (8 zvez.. 21 frankov.) — Summa contra gentes (6 fr.) — Sermones et opuscula (zlasti za pridigarje, 12 fr.) — Quaestiones disputatae (dopolnitev za „Summo,“ 24 fr.?). — Manuale sacri Concionatoris (Dumontovo, 12 fr.) — Bibliorum sacrorum Concordantiae (od Ditripon-a, in fol., 21 fr.) — Dobivajo se pri: Paulus Buchhandlung in Freiburg, Schweiz.

Bratovske zadeve.

V molitev priporočeni:

Na milostne priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vsih naših patronov Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezversto, prešestvanja in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanje in vse pošastne pregrehe in velike nesreče. To bodi pred vsm drugim priporočeno v bratovsko molitev. — Brat od sestre goreče priporočan v bratovsko molitev, da bi velikonočno spoved opravil, in tudi resnično za zveličanje svoje duše začel skerbeti. — Oseba priporoča sama sebe, svoja brata, in sestre, da bi pod varstvom Naše lj. Gospé bili obvarovani hudega na duši in na telesu. — Oseba že več let zarad boleznii vedno v postelji, goreče priporočena. — Že leto in dan bolešno vnukinjo, kateri zdravnik in zdravila malo spešijo, serčno priporočam v bratovske molitve za ljubo zdravje. — Mla-

deneč, da bi ne zašel na napačne pota ali se rešil, če je že zašel. — Bolna žena za pomoč. — Hči priporoča že dolgo časa bolno mater za telesno in dušno pomoč. — Otroci iskreno priporočajo svoje ljube starše presvetemu Jezusovemu Sercu, da bi na priprošnje naše ljube Gospé in sv. Jožefa se spreobehrnili ter opustili napake in da bi se vernil ljubi mir v nesrečno hišo. O Jezus, Marija in sv. Jožef! uslišite ponižne prošnje v Vas zaupajočih otrok. Uslišanje hočemo hvaležno „Zgd. Danici“ naznaniti. —

Zahvala.

Tisočera hvala Lurški Materi Božji za prejeto pomoč v neki telesni potrebi.

Iz Ljubljane.

S.

Naši lj. Gospéj in v bratovsko molitev sem pred tremi mesci priporočila za smert bolno dete in sem obljubila po Danici naznaniti milost, ako ozdravi. Ker je zdaj popolnoma zdravo, bodi tisočkrat hvaljena Naša ljuba Gospa presv. Serca!

Koledar za prihodnji teden:

12. vel. travna. S. Ponkracij. — 13. S. Servacij. — 14. S. Bonifacij. — 15. S. Sofija. — 16. S. Janez Nep. — 17. S. Maksima. — 18. Peta nedelja po vel. noči. S. Venancij.

Opomba. Zdaj je pa že blizo konec velikonočnega časa in torej zadnji čas za velikonočno spoved. —

Listek za raznoterosti.

Castimo nebeško Gospó!

Častilci Marije Device!
Dvignímo se véčno v nebó,
Navdušeno pojmo slavice,
Častimo nebeško Gospó!

Pletimo Nji venčike krasne,
Ljubimo Kraljico nebés;
Do Nje naj ljubezen ne vgasne,
Naj v sercih žarí nam zarés!

Hitimo vsi k Materi ljubi
Pred šmarnični cvetni altar,
Naj vsak Nji služiti obljudi,
Prinese cvetličic Ji v dar.

Cvetličice, čednosti cvetje,
Ki nikdar zvenélo ne bo;
Darivcu bo sladko zavetje,
Pomoglo mu v sveto nebó.

Že Jezček ročico dviguje,
Bo vence nam blagoslovíl,
Marija se cvetja raduje, —
O kdo bi se ne veselil!

Častilci Marije Device,
Radujmo se v Bogu sladkó,
Navdušeno pojmo slavice,
Častimo nebeško Gospó! — Radoslav.

Cesarica Marija Ana, mati ubogih, vélika dobrotnica katoliških naprav, presvitli zgled vsih čednost, je 4. t. m. v Pragi umerla.

Konferenca sv. Vincencija pri sv. Jakopu bode vsled svojega sklepa prihodnji ponedeljek ob 7 v ondotni farni cerkvi za ranjc. g. kanonika Janeza Gogala

imela slovesno černo mašo, k kateri so povabljeni udje in podpirani ubožni. Pri konferenci 6. t. m. je bilo 30 gl. po ranjcem vodju Janezu Gogalu sprejetih in v prid ubožnih in sirot razdanih nekterim gopodom udom, da jih bojo po previdnosti razdelili v dotičnih dveh duhovnijah.

Častiti gg. konkurenti pri zadnji poskušnji. Janez Belec, adm. v Fužinah; Jan. Brence, kapl. v Starem tergu pri Ložu; Jerše Al., kapl. na Trati; Leon Lotrič, kapl. v Skocijanu na Sol.; Jan. Mervec kapl. v Kranju; Jože Romè, kapl. v Šempetru pri Nov. mestu; Jan. Sakser, kapl. v Trebnjem; Jan. Sušnik, kapl. v Selcih; Avg. Turk, kapl. v Teržiču; Jan., Vidergar, kurat v Podkrajju; Jan. Zdražba, kapl. v Cerkljah.

Dobrotni darovi.

Za študentovsko kuhinjo: Prečast. g. mestni župnik Janez Rozman 3 gld. — Mnogospoštovana posestnica Marija Mavrič zapustila vsled poslednje volje 50 gld. Bog ji plačuj z večnimi dobrotami preblagi dar, in verli mladenčci naj v ta namen zanjo molijo. — M. Jančar 2 gld. — Dobrotnica 50 kr. — Čast. g. župnik Jož. Preša 2 gld. — „Da bi dijaki radi molili za svoje žive in mertve dobrotnike“ — z Dobrove 6 gld. po čast. g. župniku.

Za cerkev Jezusovega presv. Serca: Čast. g. župnik Jern. Jarc za srečke (v. 202) 10 gld. — Čast. g. M. Lavrič, župnik v Novi Oselici, 27 gld. (vmes 10 gld. za srečke). — A. 1 gld. — Iz Trebelnega po č. g. župniku J. Šulerji 4 gld. — Č. g. kapl. Šalehar 5 gld. — Z Ledin č. g. župnik J. Demšar za srečke (v. 554) 10 gld. — Planina po č. g. župniku Fr. Riharji 20 gld. — Škofja Loka po č. g. župniku Bl. Šokliču 30 gld. za 2 versti srečk (v. 1927—1929); drugih darov 3 gld.

Za opravo ubožnih cerkev: Fara Gorje po prečast. gosp. župniku Tedeschi-u 25 gld. — Po č. g. Jož. Resniku 1 gld. 50 kr. — Fara Peče 3 gld. 10 kr. — Dve sestri 80 kr. — M. Kosirnik iz Lahovč 20 kr. — Frančiška Marolt 20 kr. — Iz Černomlja 50 gld. — Ančika 50 kr. — Iz Metlike 16 gld. 62 kr. — Iz Bohinjske Bele 9 gld. 40 kr. — Iz Radovice 12 gld. — Od sv. Duha pri Kerškem 8 gld. 51. kr. — Iz Radeč pri Zidanem mostu 2 gld. 40 kr. — Iz Polhovega gradca po č. g. Kljunu 7 gld. 40 kr. — Iz Vodice 36 gld. — Iz Kočevja 30 gld. 70 kr. — Iz Horjula 24 gld. — Od sv. Lorenca ob Temenici 15 gld. 35 kr. — Iz Loškega Potoka 8 gld. 18 kr. — Iz Banjaloke pri Kočevji 11 gld. — Iz Berda 1 gld. 4 kr. — Iz Sore 11 gld. — Iz Hotedersice 8 gld. — Iz Zatičine 12 gld. 74 kr. — Iz Mavčič 34 gld. 30 kr. — Iz Zagradca pri Žužembergu 17 gld. 65. kr. — Iz Zaliloga 11 gld. 40 kr. — Iz Brezovice pri Ljubljani 34 gld. — Č. g. Arko iz Podlipe 10 gld. — Ledine 15 gld.

(Drugi dar. prih.)

Popravek. Namesto „Stari Log“ v štev. 17. naj se bere „Dolenja vas“ pri darovih: za Cerkev v Boh. Bistrici (8 gl.). Jezusovega presv. Serca (10 gl. za srečke v 575), in za sv. Oč. (2 gl.).

Pogovori z gg. dopisovalci.

G. S.: Prav imate: Vso čast si osenči pred pošteniimi katoličani katoličan, kateri s krivoverci v rog trobi ali pomaga njihove zmote trositi! — G. XL¹/₂: Došlo v drugič — G. — s: Gratias za svet; se bo vidilo, kaj in koliko bo moč; — G. D. v Šm.: Prihodnjič; serčna hvala in pozdrav!